

พิธีเชิญวิญญาณ

นำเสนอเมื่อ : 18 ม.ค. 2552

เหตุเพลิงไหม้ซานติก้า ผับรับปีใหม่เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2552 คร่าชีวิตนักเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติไปแล้วกว่า 60 ศพ และยังมีผู้บาดเจ็บรักษาตัวอีกจำนวนหนึ่ง เป็นเหตุใหญ่รับปีใหม่

หลังเกิดเหตุมีบุคคลทั้งที่เป็นญาติ คนรู้จักและไม่รู้จัก ร่วมกันวางดอกไม้ไว้อาลัยและรำลึกถึงผู้เสียชีวิต ที่บริเวณหน้าสถานบริการดังกล่าว

โดยเฉพาะญาติที่จัดพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อเชิญดวงวิญญาณของผู้เสียชีวิตกลับบ้าน

ในทรรศนะของพุทธศาสนาเห็นว่า เมื่อคนตายไป สิ่งที่ไม่ตายตามร่างกายแต่จะออกจากร่างกายไป มนุษย์เรียกสิ่งนี้ว่าผี หรือ Spirit

พระธรรมกิตติเมธี (จ่านง ธรรมจารี) วัดสัมพันธวงศ์ โฆษกมหาเถรสมาคม ให้ความรู้ว่ ศาสนาพุทธมีความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด วิญญาณหลังความตาย

โดยเฉพาะหากผู้ตายประสบเหตุเสียชีวิตอย่างเฉียบพลัน วิญญาณจะล่องลอยและวนเวียนอยู่ ณ ดินแดนที่หมดลมหายใจ สิ่งสติอยู่ตรงนั้น ไม่สามารถไปสุดไปเกิดได้ เป็นวิญญาณแพนจอร์จนกว่าจะมีคนมาแทนที่ตัวเอง จึงจะได้ไปสู่สุคติภพเบื้องหน้า

ดังนั้น ญาติของผู้ตายมักจะมาประกอบพิธีเชิญวิญญาณกลับบ้าน ไม่ต้องเป็นวิญญาณเร่ร่อน และนำศพกลับไปประกอบพิธีกรรมให้ไปสู่สุคติ

โดยส่วนใหญ่เชื่อว่า เมื่อญาติหรือเพื่อนเก่าตายไปแล้ววิญญาณยังล่องลอยอยู่ใกล้ๆ ก็ต้องสร้างที่อยู่ให้เป็นการเฉพาะ

บางวัฒนธรรมก็ให้อยู่ร่วมชายคาเรือน ทำหิ้งให้อยู่ เช่น ชาวจีนมีป้ายสติวิญญาณ หรือให้อยู่ที่ยอดเสาบ้าง ที่ซุ้มประตูบ้าง บางที่ก็สร้างบ้านเล็กๆ (Spirit House) ไว้ด้วย

ขณะที่บางวัฒนธรรม สร้างศาลเล็กๆ ตามหัวไร่ ปลายนา และบูชาด้วยข้าว น้ำ และดอกไม้ธูปเทียน เป็นต้น

พระธรรมกิตติเมธี กล่าวอีกว่า พิธีเชิญวิญญาณหรือพิธีเรียกวิญญาณตามความเชื่อในคติพุทธศาสนานั้น แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น

โดยจะดำเนินการในช่วงเวลาใดก็ได้ แต่ส่วนใหญ่นิยมประกอบพิธีในช่วงเช้า ด้วยนิมนต์พระสงฆ์ไม่จำกัดจำนวนรูป จะรูปเดียวหรือหลายรูปก็ได้ประกอบพิธีทำบุญ นำข้าวปลาอาหาร จัดตั้งโต๊ะปูผ้า สิ่งของเครื่องใช้ มาเตรียมไว้

พระสงฆ์จะใช้บทสวดพระอภิธรรม 7 คัมภีร์ และบทสวดมาติกาบังสุกุล เสร็จแล้วแสดงพระธรรมเทศนา อนุโมทนาให้พร พ่อแม่ญาติพี่น้องบอกกล่าวกับดวงวิญญาณให้ติดตามกลับบ้าน

ทั้งนี้ระหว่างเดินทางกลับบ้านเป็นระยะทางไกล เมื่อผ่านถนนสี่แยก สามแยก หรือสะพาน คนจำนวนไม่น้อยเชื่อว่าญาติของผู้ตายจะต้องโยนเศษเหรียญสตางค์เพื่อบอกทางให้วิญญาณไม่ให้หลงทาง

และเมื่อถึงหน้าประตูบ้าน ให้ญาติจุดธูปบอกกับผีบ้านผีเรือนและศาลพระภูมิเจ้าที่ เพื่อขออนุญาตวิญญาณเข้าสู่เคหสถาน

ความเชื่อเรื่องการเรียกวิญญาณกลับบ้านไม่ได้มีแต่เฉพาะที่เมืองไทย แต่เป็นความเชื่อของคนในโลกตะวันออกทั่วไป

เช่น การเสียชีวิตของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสาวชาวญี่ปุ่น ถูกคนร้ายฆ่าปาดคอทิ้งศพไว้ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย หลังเกิดเหตุพ่อและแม่ของผู้เสียชีวิตทำพิธีเรียกวิญญาณผู้ตายกลับประเทศบ้านเกิด

หรือ การประกอบพิธีกรรมเชิญวิญญาณผู้เสียชีวิต ในเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิปลายปี 2547 กลืนชีวิตนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติจำนวนมาก

หลังเกิดเหตุมีผู้ประกอบพิธีทางศาสนาหลายศาสนา อาทิ พุทธ อิสลาม คริสต์ ฮินดู นำดอกไม้เชิญวิญญาณ ล่องเรือไปยังที่ต่างๆ ที่เกิดโศกนาฏกรรม

เชิญวิญญาณที่ล่องลอยของทุกเชื้อชาติทุกศาสนาให้ไปสู่สุคติ